

Dit rapport bestaat uit 4 blz.

VERTROUWELIJKVERLOOP VAN DE STAKINGEN

1. Tijdens een persconferentie na afloop van de meeting in het Feijenoordstadion op 14 september (waarop de "meerderheid" van de havenstakers vóór voortzetting van de staking stemde en een van de stakingsleiders, STAVINGA (van m.l.-huize), gewelddadige acties aankondigde) bleek opnieuw dat ook de CPN-ers in de stakingsleiding vóór doorstaken waren, echter niet geporteerd waren voor zulke harde acties en met name openingen wilden blijven zoeken voor nieuwe gesprekken. Een van de twee woordvoerders van het Gezamenlijk Actie Comité van Rotterdamse Havenarbeiders (GARH), de CPN-er R. SCHULTS, juichte alle pogingen om tot overleg te komen toe: "Wij hebben maar één doel: zo snel mogelijk deze situatie beëindigen en in een overlegsituatie komen."

De Waarheid toonde zich op 15 en 17 september bepaald ingenomen met de inmiddels door de havenarbeiders bevochten resultaten: "Wij hebben de verstarring van de nullijn doorbroken, de matigingspolitiek een zware nederlaag toegebracht en wat hun eisen betreft beweging losgewrikt in de overlegsituatie." Het blad suggereerde dat de stakers van verschillende kanten (o.a. van de kant van de Rotterdamse burgemeester, de FNV-voorzitter en het bestuur van de Vervoersbonden) toezeggingen hebben "afgedwongen" tot bemiddeling en heropening van het overleg over "een spoedige oplossing", waarmee m.n. door het genoemde bondsbestuur erkend zou zijn dat zo'n oplossing "niet tot stand kan komen buiten de actieleiding van de stakers om".

2. Intussen was in de Rotterdamse haven de sfeer na het weekend grimmiger geworden. Posters en "dweilers" traden agressiever op, aan- en afvoerwegen werden geblokkeerd en straten opgebroken. Tegelijkertijd bleef het GARH en m.n. de CPN-groep daarin volhouden, dat er "op verschillende niveau's" overleg gaande was op grond van de eis van f 28,50 bruto per week erbij met ingang van 1 januari 1979, maar dat de resultaten "vooralnog niet voldoende" waren. Volgens De Waarheid van 19 september had het GARH vanuit de "bereidheid via

VERTROUWELIJK

- 2 -

onderhandelingen een oplossing te zoeken" aan "de inmiddels gepensioneerde NVV-voorzitter Adrie De BOON verzocht om als bemiddelaar op te treden" (wat deze ook tijdens de havenstaking in 1970 heeft gedaan). Stakingsleider SCHULTS zei hierover tijdens de bijeenkomst op het Afrikaanderplein op 18 september: "Wij vonden - en vinden dat nog - dat er openingen moesten worden gemaakt, dat er een klimaat moet komen, waarin de betrokken partijen in alle redelijkheid tot een oplossing kunnen komen." Volgens hem wordt zo'n oplossing alleen nog maar geblokkeerd omdat sommige FNV-bestuurders "het vertikken om hierover te praten".

3. De indruk bestaat dat de actieleiders met hun beweringen over voortgaande onderhandelingen de moed er bij de stakers proberen in te houden. Om in de slijtageslag het stakingsvuur verder aan te wakkeren zetten zij zich fel af tegen het "intimiderende" politie-optreden en tegen "polariserende" toezeggingen van werkgevers dan wel vakbondszijde inzake "voorschotten aan werkwilligen". Op 18 september kondigden de beide woordvoerders SCHULTS en STAVINGA aan, dat er de volgende dag in plaats van de traditionele meeting op het Afrikaanderplein een "besloten" bijeenkomst van stakers in hotel Courzand op de Hijplaat zou plaatsvinden, waarop "de balans opgemaakt" zou worden.

Tijdens deze bijeenkomst kwam het in het geheel niet - zoals verwacht - tot een stemming over het al dan niet voortzetten van de staking, omdat de gemoederen zeer verhit raakten over het geconstateerde optreden van de politie vooral bij bedrijven waar niet (meer) gestaakt werd zoals bij ECT en Unit Centre. Woordvoerders SCHULTS en STAVINGA riepen op ook deze containerbedrijven weer "plat" te leggen en vonden dat nu "de beuk er in" moest. Een half uur later kwam het in de omgeving van de Waalhaven tot schermutselingen tussen stakers en mobiele politie-eenheden, waarbij laatstgenoemden honden en een waterkanon inzetten. De rust kon dankzij de politie-overmacht vrij spoedig hersteld worden, doch de spanning bleef zeer geladen. Vooral de CPN-ers in het GARH werken zich met deze escalerende acties in een hachelijke positie, waar ze eigenlijk niet aan willen, maar waarvan ze ook moeilijk terug kunnen als ze naast de kleine, maar virulente ml-groep invloed willen blijven houden op de stakingsacties.

- 3 -

4. Het is de CPN dan uiteindelijk ook tijdelijk gelukt om de stakingsacties tot buiten Rotterdam uit te breiden en wel in de provincie Groningen, waar het partijdistrict reeds wekenlang voorbereidingen had getroffen. Op 14 september werd opgeroepen tot "verscherpte actie" in de strokartonindustrie en de scheepsbouw door een bij vele bedrijven verspreid pamflet van de Groningse Gezamenlijke Actiecomité's, waarvan het bestuur geheel uit CPN-ers bestaat en waarvan partijbestuurder F. MEIS "adviseur" is. "Verontruste" personeelsleden van de betreffende bedrijven zouden zich de voorgaande dagen gezamenlijk beraden hebben over hun "sterk achtergebleven loon" en over de bedreigde werkgelegenheid, waarbij zij een aantal eisen hadden geformuleerd zoals een loonsverhoging van F. 160,- schoon per maand erbij en beëindiging van de bedrijfs-sluitingen en saneringen in de strokarton. Het pamflet, dat zich achter deze eisen plaatste stelde dat het optreden hiervoor niet "overgelaten kan worden aan sommige vakbondsbestuurders, die tegen de eigen leden in CAO's afsluiten zonder loonsverhoging of meege-werkt hebben aan de saneringen in de karton". Daarom, zo was de conclusie "moeten georganiseerden en ongeorganiseerden gezamenlijk optreden".

Om aan de genoemde eisen kracht bij te zetten begon men op 17 september in alle vroegte een 24 uursstaking bij de kartonfabriek Brittanica te Oude Pekela, die deel uitmaakt van het Kappa-concern, waarbij reeds een CAO is afgesloten. Voor de fabriekspoort verzamelden zich werknemers en leden van het actiecomité in de strokarton-industrie onder leiding van "adviseur" F. MEIS. Onder de werknemers bleek nogal wat terughoudendheid en twijfel over de actie te bestaan. Nog diezelfde middag werd een actievergadering in Oude Pekela belegd, waar op aanraden van F. MEIS besloten werd om deze staking en ook verdere acties voorlopig op te schorten in afwachting van het op 25 september te hervatten CAO-overleg, dat zal handelen over de rest van de kartonindustrie. Volgens MEIS zou daartoe extra druk worden uitgeoefend op de betrokken vakbondsbestuurders tijdens een leden-vergadering van de IB/FNV op 22 september. De werknemers moeten

Behoort bij brief no. 1446.530

VERTROUWELIJK

- 4 -

op 26 september meteen worden ingelicht over de resultaten van het CAO-overleg om zich op basis daarvan te kunnen beraden over eventuele nieuwe acties.

19 september 1979.

VERTROUWELIJK